

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL A. P. 2014-10-28 SKUNDO**

2015 m. sausio 5 d. Nr. S-2 (7-222/2014)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršalienės
Lauros Milašiūtės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja

sekretoriaujant

Jūratei Dalmantaitei

dalyvaujant mokesčių mokėtojai
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

A. P.

2014 m. gruodžio 9 d. posėdyje išnagrinėjusi A. P. (toliau – Pareiškėja) 2014-10-28 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2014-10-07 sprendimo Nr. 68-194, n u s t a t ė:

Inspekcija 2014-10-07 sprendimu Nr. 68-194 patvirtino Vilniaus apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Vilniaus AVMI) 2014-05-14 sprendimą Nr. (4.65)-FR0682-277, kuriuo Pareiškėjai buvo nurodyta sumokėti į biudžetą 7180 Lt (2079 Eur) gyventojų pajamų mokesčių (toliau – GPM), 718 Lt (207 Eur) GPM baudą, 4479,74 Lt (1297 Eur) GPM delspinigius, atleido Pareiškėją nuo 4479,74 Lt (1297 Eur) GPM delspinigių mokėjimo į biudžetą.

Sprendime nurodoma, jog patikrinus Pareiškėjos 2008-01-01–2008-12-31 laikotarpio GPM apskaičiavimo, deklaravimo bei sumokėjimo į biudžetą teisingumą, nustatyta, kad P. privati firma „P1“ (įm. k.) jos savininkui (Pareiškėjos sutuoktiniui) pagal 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktą neatlygintinai perdavė 41650 vnt. (49 proc.) UAB „T2“ (įm. k.) paprastųjų vardinių akcijų, kurias Pareiškėjos sutuoktinis 2008-07-28 pardavė P. Ž. įmonei už 100000 Lt. Pareiškėja, pažeisdama 2002-07-02 Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 (toliau – GPMĮ) 17 str. 23 dalies nuostatas, 2008 m. metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje nedeklaravo pajamų už parduotus vertybinius popierius. Vadovaudamasi 2000-07-18 įstatymu Nr. VIII-1864 patvirtinto Lietuvos Respublikos Civilinio kodekso (toliau – CK) 3.88 str. 1 dalies ir 3.92 straipsnio nuostatomis, Vilniaus AVMI Pareiškėjos ir jos sutuoktinio E. P. (santuoka įregistruota 1978-09-02) 2008 m. gautas 100000 Lt pajamas už parduotus vertybinius popierius pripažino kiekvienam sutuoktiniui lygiomis dalimis. Mokesčių administratorius konstatavo, kad Pareiškėja 2008 m. gavo

50000 Lt (100000 Lt /2) ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų, kurios, vadovaujantis GPMĮ nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos, todėl, vadovaujantis GPMĮ 6 straipsnio nuostatomis, Pareiškėjos 2008 m. gautos pajamos už parduotus vertybinius popierius buvo apmokestintos 15 proc. GPM tarifu.

Nurodoma, jog patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja už 2008 m. gyventojų pajamų mokesčio deklaracijos nepateikė ir nedeklaravo 50000 Lt vertybinių popierių pardavimo pajamų, kurių įsigijimo kaina – 0 Lt. Įvertinusi trečiųjų šaltinių mokesčių administratoriui pateiktus duomenis: 37571 Lt su darbo santykiais susijusias pajamas, nuo jų išskaičiuotą 8326 Lt GPM, patirtas 484,43 Lt gyvybės draudimo išlaidas bei pritaikiusi 3840 Lt metinį neapmokestinamąjį pajamų dydį, Vilniaus AVMI Pareiškėjai papildomai apskaičiavo 7180 Lt mokėtiną į biudžetą GPM sumą.

Inspekcija nurodo, jog mokesstinis ginčas vyksta dėl Pareiškėjos pajamų, gautų pardavus po 1999-01-01 įsigytas akcijas, apmokestinimo GPM pagrįstumo. Remiasi ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusiomis GPMĮ (originali 2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) 17 str. 1 d. 23 punkto, 15 str. 1 dalies nuostatomis ir tvirtina, jog iš bylos dokumentų matyti, kad Vilniaus AVMI, patikrinimo metu įvertinusi Pareiškėjos sutuoktinio tikrinimui pateiktus dokumentus (1995-11-22 UAB „T2“ steigimo sutartį; 1999-01-08 uždarnosios akcinės bendrovės sertifikatą Nr. 1; 2001-07-09 UAB „T2“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį; 2002-09-18 UAB „T2“ akcijų pirkimo-pardavimo sutartį; 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktą Nr. 2007/01; 2008-07-28 pirkimo-pardavimo sutartį Nr. Z282100; 2008-07-29 vertybinių popierių sąskaitą Nr. 05) bei kitą patikrinimo metu surinktą informaciją, nustatė, kad jos sutuoktinis 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktu Nr. 2007/1 iš P. privačios firmos „P1“ perėmė 41650 vienetų UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų, vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt. Perimtas ir jam nuosavybės teise priklausančias UAB „T2“ paprastąsias vardines akcijas Pareiškėjos sutuoktinis pagal 2008-07-28 pirkimo-pardavimo sutartį Nr. Z282100 pardavė P. Ž. įmonei (įm. k.). Sutartyje nurodyta vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt, P. Ž. įmonė minėtas akcijas įsigijo už 100000 Lt. Už įsigytas akcijas P. Ž. įmonė atsiskaitė bankiniu pavedimu, 2008-07-29 pervesdama į Pareiškėjos sutuoktinio asmeninę banko sąskaitą, esančią „S1“ AB, 100000 Lt (mokėjimo paskirtis – pagal sutartį Nr. Z282100).

Sprendime nurodoma, jog remiantis turto perdavimo-priėmimo aktu Nr. 2007/1, Pareiškėjos sutuoktiniui 41650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų nuosavybės teise priklausė nuo 2007-09-28. UAB „T2“ 2008-09-25 pateiktoje ataskaitoje apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis (FR0438) nurodyta, kad 2007 m. Pareiškėjos sutuoktiniui nuosavybės teise priklausė 49 proc. UAB „T2“ akcijų. Sutuoktinis 41650 vnt. (49 proc.) UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų P. Ž. įmonei perleido 2008-07-28, t. y. anksčiau negu po 366 dienų nuo akcijų įsigijimo dienos ir iki vertybinių popierių perleidimo dienos jam nuosavybės teise priklausė daugiau kaip 10 procentų vieneto akcijų. Atsižvelgus į tai ir vadovaujantis GPMĮ 17 str. 23 dalimi, šių vertybinių popierių pardavimo pajamos negali būti priskirtos prie neapmokestinamųjų pajamų, todėl daroma išvada, kad gautos 100000 Lt pajamos už perleistus vertybinius popierius patikrinimo metu pagrįstai pripažintos apmokestinamosiomis pajamomis ir, vadovaujantis GPMĮ 6 straipsnio nuostatomis, pagrįstai apmokestintos taikant 15 proc. tarifą (ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos).

Sprendime vadovaujamas GPMĮ 19 str. 1 dalimi ir nurodoma, jog atlikus P. privačios firmos „P1“ operatyvų patikrinimą nustatyta, kad Pareiškėjos sutuoktinio perimtų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina lygi 0 Lt, todėl daroma išvada, kad GPM turėjo būti skaičiuojamas nuo visos už parduotus vertybinius popierius gautos 100000 Lt sumos.

Atsakydama į Pareiškėjos skundo teiginį, kad P. privačios firmos „P1“ vardu įsigytos UAB „T2“ akcijos buvo įsigytos už Pareiškėjos sutuoktinio pinigus, kurie jau vieną kartą buvo apmokestinti GPM, Inspekcija sprendime pažymi, kad šis mokesstinis ginčas vyksta ne dėl to, ar Pareiškėja ir jos sutuoktinis turėjo pakankamai teisėtai ir apmokestintais pajamų gavimo šaltiniais pagrįstų pajamų savo turėtoms išlaidoms pagrįsti, o dėl to, ar privalėjo sumokėti GPM nuo pajamų, gautų pardavus vertybinius popierius (UAB „T2“ akcijas). Nurodo, jog vadovaujantis aukščiau išdėstytu, minėtų vertybinių popierių pardavimo pajamos nepriskirtinos prie GPM neapmokestinamųjų pajamų, nes nėra tenkinamos GPMĮ 17 str. 1 d. 23 punkte numatytos sąlygos:

vertybiniai popieriai parduoti anksčiau negu po 366 dienų nuo jų įsigijimo dienos ir Pareiškėjos sutuoktinis buvo daugiau kaip 10 proc. vieneto, kurio vertybiniai popieriai parduodami, akcijų savininkas.

Sprendime nurodoma, jog iš skundo turinio matyti, kad Pareiškėjos sutuoktinis P. privačios firmos „P1“ vardu įsigytą turtą nepagrįstai prilygina savo, kaip fizinio asmens, turtui, nes, jo tvirtinimu, už UAB „T2“ akcijas mokėjo jis. Tvirtinama, jog šias aplinkybes paneigia Vilniaus AVMI atliktas P. privačios firmos „P1“ operatyvus patikrinimas (2014-03-14 priešpriešinės informacijos surinkimo pažyma Nr. (4.65)-FR1041-771), kurio metu nustatyta, kad pagal 1995-11-22 sudarytą steigimo sutartį buvo įsteigta UAB „T2“ ir jos steigėjai buvo: P. privati firma „P1“ – 20000 vnt. akcijų, R. V. – 20000 vnt. akcijų, V. Z. įmonė „T1“ – 20000 vnt. akcijų, A. G. – 6000 vnt. akcijų. Steigimo sutartyje nurodyta, kad akcijos platinamos tarp steigėjų, steigėjai akcijas pasirašo ir padengia jų emisijos kainas per įstatymo numatytus terminus. Tai yra, ne Pareiškėjos sutuoktinis, kaip fizinis asmuo, o P. privati firma „P1“ įsigijo 1995-11-22 įsteigtos UAB „T2“ 20000 vnt. akcijų. Tikrinimui taip pat buvo pateiktas 1999-01-08 išduotas Uždarosios akcinės bendrovės sertifikatas Nr. 1, kuriame nurodyta, kad P. privačiai firmai „P1“ priklauso 25500 vnt. UAB „T2“ akcijų (koku pagrindu buvo padidintas 5500 vnt. akcijų skaičius, duomenų nepateikta). Tikrinimui taip pat buvo pateiktos akcijų pirkimo-pardavimo sutartys, kuriose nurodyta, kad P. privati firma „P1“ 2001-07-09 iš A. G. įsigijo 8500 vnt., o 2002-09-18 iš R. V. 7650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų. Iš viso P. privati firma „P1“ turėjo 41650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų. Pažymima, jog visose akcijų pirkimo sutartyse akcijų savininku nurodoma P. privati firma „P1“, o ne Pareiškėjos sutuoktinis, kaip fizinis asmuo. Ši firma taip pat yra pateikusi kontroliuojamų vienetų ir kontroliuojančių asmenų turtinių teisių bei prievolių ataskaitą (FR0438) už 2002 m., kurioje nurodoma, kad firma tiesiogiai valdo 49 proc. UAB „T2“ akcijų, o UAB „T2“ Inspekcijai pateiktose kontroliuojamų vienetų ir kontroliuojančių asmenų turtinių teisių bei prievolių ataskaitose (FR0438) už 2004–2006 m. taip pat nurodyta, kad P. privati firma „P1“ minėtu laikotarpiu tiesiogiai valdė 49 proc. bendrovės turtinių teisinių dalių (akcijų). Be to, firmos apskaitos registruose užfiksuota, kad ji 2003–2005 m. gavo iš UAB „T2“ 73549 Lt dividendų.

Nurodoma, jog vadovaujantis 1993-12-09 įstatymo Nr. I-322 „Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų brangiam turtui įsigyti arba kitų įsigytų bei perleidžiamų lėšų deklaravimo“ (Žin., 1993, Nr. 70-1304) nuostatomis, Lietuvos Respublikos gyventojai privalėjo gyvenamosios vietos valstybinei mokesčių inspekcijai teikti pajamų deklaracijas ir deklaruoti pajamas, kai investuojamos lėšos į įmones bei kitus ūkio subjektus arba kitiems juridiniams ar fiziniams asmenims suteikiamos paskolos, kurių visa suma laikotarpiu nuo 1994-06-01 iki 1996-01-01 ne mažesnė kaip 15000 Lt; nuo 1996-01-01 iki 2002-11-01 – 30000 Lt; nuo 2002-11-01 iki 2003-05-01 – 45900 Lt; nuo 2003-05-01 iki 2004-12-31 – 46400 Lt. Inspekcijos duomenimis, nei Pareiškėja, nei jos sutuoktinis Brangų turtą įsigijusių arba įsigysiančių Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų deklaracijų neteikė. P. privati firma „P1“ savo ruožtu taip pat neteikė Inspekcijai duomenų apie iš fizinių asmenų gautas ir jiems grąžintas paskolas (FR0711). Operatyvaus patikrinimo metu nustatyta, kad P. privati firma „P1“ teikė Inspekcijai pajamų bei pelno mokesčio deklaracijas, iš kurių matyti, kad firmos veikla kasmet buvo pelninga. Nors P. privati firma „P1“ į apskaitos registrus ir neįtraukė visų UAB „T2“ akcijų įsigijimo sandorių, tačiau, pagal operatyviam patikrinimui pateiktus firmos registrus bei pelno deklaracijas nustatyta, kad firma turėjo pakankamai lėšų UAB „T2“ akcijoms įsigyti, firma teikė duomenis apie kontroliuojamus vienetus, gavo ir buhalterinės apskaitos registruose apskaitė iš UAB „T2“ gautus dividendus, bendrovės steigimo ir akcijų pirkimo-pardavimo sutartyse firma nurodoma kaip akcijų savininkė. P. privačios firmos „P1“ operatyvaus patikrinimo metu įvertinus pateiktus apskaitos registrus bei deklaracijas nenustatyta, kad firmos savininkas būtų skolinęs asmenines lėšas firmos ūkio reikmėms ar mokėjęs 1995, 2001 ir 2002 m. už P. privačios firmos „P1“ vardu įsigyjamas UAB „T2“ akcijas. Atsižvelgus į tai sprendime daroma išvada, kad UAB „T2“ akcijos nuosavybės teise 1995-11-22–2007-09-28 laikotarpiu priklausė ne Pareiškėjos sutuoktiniui, o P. privačiai firmai „P1“. P. privati firma „P1“ pagal 2007-09-28 perdavimo-priėmimo aktą savininko nuosavybėn neatlygintinai perdavė firmai priklausančias akcijas. Perduotų UAB „T2“ akcijų pardavimo pajamų firma negavo, vertybinių popierių perleidimo pajamų nedeklaravo. Atsižvelgus į tai laikytina, kad Pareiškėjos sutuoktinio perimtų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina lygi 0 Lt.

Tvirtinama, jog pagal Centrinės hipotekos įstaigos duomenų bazėje esančią informaciją vedybų sutarčių registre nėra duomenų apie Pareiškėjos ir jos sutuoktinio sudarytą vedybų sutartį, todėl pajamos, gautos už parduotus vertybinius popierius, laikomos bendrąja jungtine sutuoktinių nuosavybe. Pareiškėjos ir jo sutuoktinio 2008 m. gautos 100000 Lt pajamos už parduotus vertybinius popierius, vadovaujantis CK 3.88 str. 1 dalies ir 3.92 straipsnio nuostatomis, pagrįstai pripažintos kiekvienam sutuoktiniui lygiomis dalimis. Pareiškėja 2008 m. gavo 50000 Lt (100000 Lt /2) ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų, kurios GPMĮ nustatyta tvarka nebuvo apmokestintos, todėl vadovaujantis GPMĮ 6 straipsnio nuostatomis 2008 m. gautos pajamos už parduotus vertybinius popierius pagrįstai apmokestintos 15 proc. GPM tarifu.

Inspekcija sprendime vadovaujasi 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 100 str. 1 dalies, 141 str. 1 dalies, Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 patvirtintų Atleidimo nuo baudų ir delspinigių taisyklių (2006-02-28 įsakymo Nr. VA-20, 2007-10-16 įsakymo Nr. VA-67 ir 2012-10-01 įsakymo Nr. VA-89 redakcijos; toliau – Taisyklės) 5 ir 7 punktų nuostatomis. Nurodo, jog vienas iš atleidimo nuo delspinigių ir baudos pagrindų yra įtvirtintas MAĮ 141 str. 1 dalies 3 punkte – *kai mokesčių mokėtojo atskira veika, nors ir pažeidžiančia mokesčio įstatymo nuostatas, nepadaroma žala biudžetui.*

Sprendime nurodoma, jog įvertinus visus byloje esančius įrodymus ir nustatytus faktus matyti, kad ginčo sandoris įvyko 2008 m. liepos mėn., o prievolė sumokėti 4107 Lt GPM buvo iki 2009-05-05 ir tuo laikotarpiu Pareiškėjos sutuoktinio mokesčių mokėtojo kortelėje buvo fiksuota 17025,91 Lt GPM permoka (permokos susidarymo data – 2006-05-02). Ši suma, suėjus permokos grąžinimo (įskaitymo) senaties terminui (MAĮ 87 str. 13 punktas), buvo iškelta iš apskaitos dokumentų kaip mokesčių mokėtoju negražintina mokesčių permoka (Inspekcijos 2014-04-10 išvada Nr. (20.22-06)-390-11437 Dėl negražintinų mokesčių permokų iškėlimo iš apskaitos dokumentų). Tai yra, Pareiškėjos sutuoktinis nuo 2006 m. gegužės mėn. turėjo gražintiną GPM permoką, kuri iš esmės padengia žalą, kurią laiku nesumokėdama mokesčių biudžetui galėjo padaryti tiek Pareiškėja, tiek ir jos sutuoktinis. Todėl centrinis mokesčių administratorius, įvertinęs Pareiškėjos sutuoktinio mokesčių mokėtojo kortelėje buvusią 17025,91 Lt GPM permoką bei atsižvelgęs į CK 3.88 str. 1 dalies ir 3.92 straipsnio nuostatas, daro išvadą, kad dėl mokesčių mokėtojos neteisėtos veikos reali žala biudžetui nebuvo padaryta, todėl, vadovaujantis MAĮ 141 str. 1 dalies 3 punktu ir MAĮ 100 str. 1 dalies 2 punktu, Pareiškėja atleistina nuo 4479,74 Lt GPM delspinigių.

Nurodoma, jog nuo baudos atleidžiama tik tuo atveju, kai mokesčių mokėtojas mokesčio, susijusio su paskirta bauda, sumą yra sumokėjęs (mokestis įskaitytas ir (arba) priverstinai išieškotas) ar šio mokesčio sumokėjimo terminas šio Įstatymo nustatyta tvarka yra atidėtas arba išdėstytas (MAĮ 141 str. 2 dalis). Pareiškėja akte papildomai apskaičiuotos 7180 Lt GPM sumos nėra sumokėjusi, todėl atleidimo nuo skirtos 718 Lt GPM baudos klausimas, Inspekcijos teigimu, nenagrinėtinas.

Pareiškėja 2014-10-28 skunde nurodo, kad minėta GPM suma susidarė, kai jos sutuoktinis E. P. neteisingai deklaravo pajamas už 2008 m. parduotus vertybinius popierius. Teigia, jog klausimas dėl neteisingai deklaruotų pajamų buvo pradėtas nagrinėti Inspekcijos Širvintų skyriuje 2013 metais: jos sutuoktinis buvo kviečiamas į Širvintų skyrių su visais reikiama dokumentais, minėtame skyriuje 2013-04-18 nagrinėjant sutuoktinio pateiktus dokumentus Inspekcijos atsakingas darbuotojas užpildė patikslintą deklaraciją už 2008 m. ir iš savo kompiuterio (iš darbo vietos) išsiuntė į EDS. Netiesioginiu šio fakto įrodymu Pareiškėja teigia laikanti Inspekcijos kompiuterinėje sistemoje likusius duomenis apie deklaracijos siuntimą. Tuo metu sutuoktinio mokesčių mokėtojo kortelėje buvo 17000 Lt GPM permoka, todėl pagal patikslintą deklaraciją susidariusi nepriemoka ir delspinigiai buvo padengti iš sutuoktinio turėtos GPM permokos sumos. Pareiškėja pabrėžia, kad tuo metu buvusios permokos pakako padengti GPM sumą, kurią dabar Pareiškėja su sutuoktiniu liko skolingi.

Skunde nurodoma, jog 2013 m. pabaigoje Pareiškėjos sutuoktinis vėl buvo pakviestas į Vilniaus AVMI dėl tos pačios 2008 m. deklaracijos. Tikrinimas buvo vykdomas nuo 2013 m. gruodžio mėn. iki 2014 m. balandžio mėn. Tuomet permoka sutuoktinio mokesčių mokėtojo kortelėje vis dar buvo. Tikrinimo metu sutuoktinis patikrinimą atliekančiai mokesčių

administratoriaus darbuotojai ne kartą minėjo, kad išaiškėjus nepriemokai ruošiasi susimokėti skolas iš turimos permokos. Skunde pabrėžiama, kad tikrinanti darbuotoja neišaiškino mokesčių mokėtojui, kad galimybė pasinaudoti permoka eina į pabaigą, kad prašymas grąžinti permoką arba padengti susidariusią nepriemoką iš turimos permokos turi būti parašytas nedelsiant. Sutuoktinio mokesčių mokėtojo kortelėje buvusi permoka „ištirpo“ iš karto po to, kai Pareiškėja gavo patikrinimo aktą su išvada, kad Pareiškėja ir jos sutuoktinis yra skolingi GPM, delspinigius ir baudą.

Atsižvelgdama į mokesčių administratoriaus darbuotojų veiksmus ir vadovaudamasi MAĮ 8 straipsnio nuostatomis, Pareiškėja skunde prašo atsižvelgti į tai, jog GPM ji liko skolinga iš dalies dėl darbuotojų neatidumo ir nekompetentingų veiksmų, jog valstybė nepatyrė tiesioginių nuostolių, kai Pareiškėja nesumokėjo GPM, nes sutuoktinio turėta GPM permoka suėjus senaties terminui buvo iškelta iš apskaitos duomenų, ir leisti sutuoktinio 2006–2014 m. turėtą permokos sumą įskaityti 7180 Lt GPM skolai padengti ir atleisti Pareiškėją nuo 718 Lt GPM baudos mokėjimo.

Iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos 2014-10-07 sprendimas Nr. 68-194 dalyje dėl nurodymų Pareiškėjai sumokėti į biudžetą 7180 Lt (2079 Eur) GPM ir 718 Lt (207 Eur) GPM baudą naikintini ir Pareiškėjos skundas perduotinas centriniam mokesčių administratoriui nagrinėti iš naujo.

Ginčas šioje byloje kilo dėl nurodymų Pareiškėjai sumokėti aukščiau nurodytą GPM mokesčių administratoriui mokesčio patikrinimo metu konstatavus, jog Pareiškėja neteisingai apmokestino 2008 m. gautas 50000 Lt (mokesčių administratorius Pareiškėjos sutuoktinio E. P. 2008 m. gautas 100000 Lt akcijų pardavimo pajamas padalino Pareiškėjai ir jos sutuoktiniui lygiomis dalimis) vertybinių popierių pardavimo pajamas.

Byloje nustatyta, kad Pareiškėjos sutuoktinis E. P. 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktu Nr. 2007/1 iš P. privačios firmos „P1“ perėmė 41650 vienetų UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų, vienos akcijos nominali vertė – 1 Lt ir jas pagal 2008-07-28 pirkimo-pardavimo sutartį Nr. Z282100 pardavė P. Ž. įmonei už 100000 Lt. Atsiskaitydama už įsigytas akcijas P. Ž. įmonė 2008-07-29 pervedė į Pareiškėjos sutuoktinio asmeninę sąskaitą banke 100000 Lt.

Ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusios 2002-07-02 GPMĮ Nr. IX-1007 redakcijos 17 str. 1 d. 23 punktas nustatė, jog prie neapmokestinamųjų pajamų yra priskiriamos ir pajamos už parduotus arba kitaip perleistus nuosavybėn vertybinius popierius, įsigytus po 1999-01-01, jeigu vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn ne anksčiau negu po 366 dienų nuo jų įsigijimo dienos (parduodant dalį to paties emitento tos pačios rūšies ir klasės vertybinių popierių, kiekvienu atveju laikoma, kad pirmiausia parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn anksčiausiai įsigyti vertybiniai popieriai) ir gyventojas 3 metus iki mokesčio laikotarpio, kuriame vertybiniai popieriai buvo parduoti arba kitaip perleisti nuosavybėn, pabaigos nebuvo savininkas daugiau kaip 10 procentų vieneto, kurio vertybiniai popieriai yra parduodami arba kitaip perleidžiami nuosavybėn, akcijų (dalių, pajų). Atsižvelgiant į byloje nustatytas faktines aplinkybes, jog Pareiškėjos sutuoktinis ginčo vertybinius popierius – 41650 vnt. UAB „T2“ paprastųjų vardinių akcijų P. Ž. įmonei perleido 2008-07-28, t. y. anksčiau negu po 366 dienų nuo akcijų įsigijimo (2007-09-28) dienos, ir iki vertybinių popierių perleidimo dienos jam nuosavybės teise priklausė 49 proc. (UAB „T2“ 2008-09-25 pateikta ataskaita už 2007 m. apie kontroliuojamuosius ir kontroliuojančius vienetus bei asmenis (FR0438) vieneto akcijų, taigi, daugiau nei 10 proc., bei vadovaujantis aukščiau nurodyta GPMĮ 17 str. 1 d. 23 punkto nuostata, darytina išvada, jog mokesčių administratorius pagrįstai Pareiškėjos gautas vertybinių popierių pardavimo pajamas pripažino apmokestinamosiomis pajamomis ir pagrįstai apmokestino taikydamas 15 proc. tarifą (GPMĮ 6 str. 1 dalis) kaip ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn pajamas.

Vadovaujantis GPMĮ 19 str. 1 dalimi (2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn ne individualios veiklos turtą, iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta šio turto įsigijimo kaina bei sumokėtas komisinis atlyginimas, mokesčiai, rinkliavos, susiję su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn. Šio straipsnio 3 dalis numatė, kad leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose

numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir, jei dokumentų blankams Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra nustačiusi atitinkamus reikalavimus, – atitinkančiais keliamus reikalavimus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį. Mokesčių, rinkliavų sumokėjimas turi būti pagrįstas šių sumų sumokėjimą patvirtinančiais atitinkamais dokumentais.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius, atsižvelgęs į P. privačios firmos „P1“ operatyvaus patikrinimo (Vilniaus AVMI 2014-03-14 operatyvaus patikrinimo ataskaita Nr. FR0760-3388) metu nustatytas aplinkybes, jog P. privati firma „P1“, perdavusi savo savininkui E. P. UAB „T2“ akcijas, vertybinių popierių perleidimo pajamų nedeklaravo ir jų negavo, padarė išvadą, kad Pareiškėjos sutuoktinio perimtų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina lygi 0 Lt. Todėl mokesčių administratorius apskaičiavo Pareiškėjai GPM nuo visos jos už parduotus vertybinius popierius gautos 50000 Lt pajamų sumos neatėmusi iš gautų pajamų turto įsigijimo kainos.

Komisija, atsižvelgusi į aukščiau cituotą GPMĮ 19 str. 3 dalies nuostatą, nustatančią, kad GPM apskaičiavimui yra reikšmingos tos turto įsigijimo išlaidos, kurios pagrįstos dokumentais ar *galiojančiais sandoriais*, daro išvadą, jog teisiškai reikšmingas dokumentas, pagrindžiantis Pareiškėjos sutuoktinio iš savo individualios įmonės neatlygintinai gautų akcijų įsigijimo kainą, yra 2007-09-28 turto perdavimo-priėmimo aktas Nr. 2007/1. Todėl apskaičiuojant GPM, kuri privalo sumokėti Pareiškėja, yra reikšminga 2007-09-28 buvusi ginčo vertybinių popierių įsigijimo kaina, nustatyta pagal tuo metu galiojusių teisės normų reikalavimus.

GPMĮ 19 str. 6 dalis (2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) nustatė, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi teisę nustatyti ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisykles. Gyventojas ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-01-29 nutarimu Nr. 133, 8 punktą nustato, kad turto, gauto atlyginant už darbą, atliekamą darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių pagrindu, už kitus darbus, suteiktas paslaugas, perduotas ar suteiktas teises, perduotą ar kitaip perleistą ar investuotą turtą ar lėšas, *įsigijimo kaina gyventojui yra tikroji šio turto rinkos kaina*, buvusi gyventojas pajamų natūra gavimo momentu (jeigu gautas turtas buvo pripažintas gyventojas pajamomis natūra) arba turto perleidimo gyventojas nuosavybėn momentu (kitais atvejais).

Iš Vilniaus AVMI surašyto Pareiškėjos 2014-04-08 patikrinimo akto Nr. (4.65)-FR0680-271 bei 2014-05-14 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (4.65)-FR0682-277 turinio matyti, jog vietos mokesčių administratorius šiuose dokumentuose nurodė, kad tais atvejais, kai individuali įmonė perduoda savininkui įmonei priklausantį turtą, perduoto turto tikroji rinkos kaina, buvusi perdavimo momentu, laikoma individualios įmonės savininko natūra gautomis pajamomis (pajamos natūra – tai neatlygintinai, mainais arba lengvatine kaina (konkrečiam gyventojui dėl tam tikrų interesų ar sandorių įtakos nustatyta mažesne negu tikroji rinkos kaina) gautas nuosavybėn arba naudoti (neįgyjant nuosavybės teisės) turtas arba gautos paslaugos, taip pat kita gauta nauda (jei naudos davėjas turėjo tikslą naudą duoti konkrečiam asmeniui), kai gauto turto, paslaugų ar kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal šio įstatymo nuostatas būtų priskiriamas pajamoms, GPMĮ 2 str. 15 dalis). P. privačiai firmai „P1“ perdavus savo savininkui Pareiškėjos sutuoktiniui firmai priklausančias UAB „T2“ akcijas, gautų UAB „T2“ akcijų tikroji rinkos kaina, buvusi šių akcijų Pareiškėjos sutuoktiniui nuosavybėn perdavimo dieną, pripažįstama savininko pajamomis, gautomis natūra, kurios turėjo būti apmokestintos GPMĮ nustatyta tvarka. Tačiau mokesčių administratorius, neatsižvelgęs į savo išdėstytą poziciją, kad Pareiškėjos sutuoktinis 2007-09-28 gavęs iš savo privačios firmos neatlygintinai vertybinius popierius gavo pajamas natūra, ginčė minimų UAB „T2“ akcijų įsigijimo kainą nustatė ne pagal aukščiau paminėtų teisės aktų reikalavimus (UAB „T2“ akcijų įsigijimo kaina turėtų būti lygi šių akcijų tikrajai rinkos kainai, buvusiai jų perdavimo Pareiškėjos sutuoktiniui dieną), tačiau atsižvelgęs į aukščiau aprašytas P. privačios firmos „P1“ operatyvaus patikrinimo metu nustatytas aplinkybes, kad pastaroji nedeklaravo ir negavo akcijų pardavimo pajamų, taip pat aplinkybę, jog Pareiškėjos sutuoktinis 2007 m. pajamų mokesčio deklaracijoje (GPM305) taip pat nedeklaravo iš savo privačios firmos natūra gautų pajamų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta darytina išvada, jog mokesčių administratorius šio mokestinio ginčo atveju netinkamai taikė ginčo teisinius santykius reglamentuojančias teisės normas, nustatydamas ginče minimų parduotų vertybinių popierių įsigijimo kainą, nepagrįstai nesivadovavo aukščiau paminėtomis teisės normomis ir todėl neteisingai nustatė Pareiškėjos apmokestinamųjų pajamų ir mokestinės prievolės dydį. Komisijos nuomone, išvadą, kad mokesčių administratorius neteisingai nustatė Pareiškėjos sutuoktinio parduotų akcijų įsigijimo kainą jų perdavimo E. P. metu, patvirtina ir šios patikrinimo metu nustatytos aplinkybės: visos akcijos buvo apmokėtos, UAB „T2“ akcininkams buvo išmokami dividendai (P. privati firma „P1“ 2003–2005 m. gavo 73549 Lt dividendų), tepraėjus 10 mėn. po įsigijimo mokesčių administratoriaus vertinimu buvusios bevertės akcijos buvo parduotos už 100000 Lt. Atsižvelgiant į išdėstyta, mokesčių administratoriaus nurodymai Pareiškėjai sumokėti GPM bei šio mokesčio baudos sumas naikintini, o Pareiškėjos skundas perduotinas Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Iš Pareiškėjos skundo turinio matyti, kad savo nesutikimą su ginčijamu Inspekcijos 2014-10-07 sprendimu Nr. 68-194 Pareiškėja grindžia argumentais, susijusiais su Pareiškėjos sutuoktinio apskaitos kortelėje turėta GPM permoka, kurią ji prašo įskaityti 7180 Lt GPM skolai padengti, taip pat pateikia argumentus dėl mokesčių administratoriaus darbuotojų nekompetentingai atliktų veiksmų.

Komisija paaiškina, jog sprendimą dėl mokesčio permokos įskaitymo mokestinei nepriemokai padengti pagal MAĮ 87 straipsnio ir Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 (2013-02-06 įsakymo Nr. VA-11 redakcija) patvirtintų Mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) taisyklių nuostatas priima centrinis mokesčių administratorius, bet ne Komisija. Be to, iš mokestinio ginčo byloje esančių dokumentų matyti, jog Pareiškėjos sutuoktinio mokesčių mokėtojo kortelėje buvo fiksuota 17025,91 Lt GPM permoka, susidariusi 2006-05-02. Ši suma, suėjus MAĮ 87 str. 13 punkte (2007-07-03 įstatymo Nr. X-1249 redakcija, galiojanti nuo 2007-07-19) numatytam permokos grąžinimo (įskaitymo) senaties terminui, buvo iškelta iš apskaitos dokumentų kaip mokesčių mokėtojui negražintina mokesčių permoka (Inspekcijos 2014-04-10 išvada Nr. (20.22-06)-390-11437 Dėl negražintinų mokesčių permokų iškėlimo iš apskaitos dokumentų). Pagal MAĮ 87 str. 15 dalį (2007-07-03 įstatymo Nr. X-1249 redakcija) mokesčio permoka (skirtumas), kuri negali būti grąžinta (įskaityta) šio straipsnio 13 dalyje nurodytu pagrindu, nurašoma iš biudžeto apskaitos dokumentų.

Komisija nurodo dėl Pareiškėjos skunde išdėstytų argumentų, susijusių su mokesčių administratoriaus darbuotojų nekompetentingumu, nepasisakanti, nes tai nėra šio mokestinio ginčo (kuris pagal MAĮ 2 str. 21 punktą (2011-12-22 įstatymo Nr. XI-1875 redakcija) apibrėžiamas kaip ginčas, kylantis tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio *sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis*, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti grąžinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą)) dalykas. Atkreipia dėmesį į MAĮ 144 ir 146 straipsnių nuostatas, pagal kurias mokesčių mokėtojas turi teisę apskusti bet kurią mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą arba neveikimą; kad kiti ginčai tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus ar jo pareigūno nagrinėjami ABTĮ nustatyta tvarka. Todėl Pareiškėja, manydama, kad Vilniaus AVMI ar Inspekcija savo veiksmais nepagrįstai pažeidė ar suvaržė jos teises ir teisėtus interesus, tokius mokesčių administratoriaus veiksmus turėtų skusti 1999-01-14 Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 (2000-09-19 įstatymo Nr. VIII-1927 redakcija) nustatyta tvarka su skundu kreipdamasi į Vilniaus apygardos administracinę teisumą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Inspekcijos 2014-10-07 sprendimo Nr. 68-194 dalį, kuria Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 2079 Eur GPM ir 207 Eur GPM baudą, ir perduoti Pareiškėjos skundą Inspekcijai nagrinėti iš naujo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos. Mokesčių administravimo įstatymo 164 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršelienė

Komisijos nariai

Laura Milašiūtė

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosylienė